

**آشنایی با حقوق کودک
در
قوانین ملی و بین المللی**

بسته آموزشی حقوق کودک شماره (۴)

سروش هدایت ، ۱۳۸۵

با مشارکت

کمیسیون ملی یونسکو

مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی

مؤلف : جواد یزدانی

سرشناسه: یزدانی جواد، ۱۳۳۵ -

عنوان قراردادای: ایران، قوانین و احکام.

عنوان و پخید آور: آشنایی با حقوق کودک در قوانین بین الملل / مولف جواد یزدانی زهرابازرگان خدایار ایلی؛ با مشارکت کمیسیون ملی یونسکو، مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران و مدیریت آموزش برای همه (FFA)

مشخصات نشر: تهران سروش هدایت، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۶۰ ص.

فروست: بسته آموزشی حقوق کودک؛ شماره ۴

شابک: ۹۶۴-۲۵۶۵-۱۱-۱۰

یادداشت: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۵۸.

موضوع: کنوانسیون حقوق کودک (۱۹۸۹ م)

موضوع: Convention on the Rights of child (1989)

موضوع: حقوق کودک.

موضوع: حقوق کودک - - ایران.

موضوع: کودکان (حقوق بین الملل)

شناسه افزوده: ایران، کمیسیون ملی یونسکو

شناسه افزوده: دانشگاه تهران، مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی

شناسه افزوده: ایران، وزارت آموزش و پرورش، دفتر آموزش برای همه

فروست (شناسه افزوده): بسته آموزشی حقوق کودک؛ شماره ۴

رده بندی کنگره: [ج] ۵ ب ۴۴ ی / ۶۳۹ K

رده بندی دیویی: ۳۲۳/۳۵۲

شماره کتابخانه ملی: ۳۹۸۹۳-۸۵

آشنایی با حقوق کودک در قوانین ملی و بین المللی

مؤلف: جواد یزدانی

اعضای شورای علمی: دکتر زهرابازرگان، دکتر شیرین خسرویور،

دکتر خدایار ایلی و جواد یزدانی

ناشر: انتشارات سروش هدایت

با مشارکت: کمیسیون ملی یونسکو، مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی

مدیر تولید: جواد یزدانی

ویراستار: عزیزه پنجوینی

تایپ: فریبا نجارزاده

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۶

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: گلبرگ

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۱۰	 ضرورت آموزش حقوق کودک
۱۳	 آشنایی با حقوق کودک در قوانین ملی و بین المللی
۱۳	 ممنوعیت تبعیض نسبت به کودکان
۱۴	 حقوق کودک در خانواده
۱۶	 حقوق کودکان بی سرپرست
۱۷	 حقوق اجتماعی کودک
۱۸	 حق آموزش کودک
۲۹	 بهره کشی از کودکان
۳۰	 رفتار خشونت آمیز با کودکان
۳۱	 حق آزادی کودکان
۳۳	 آشنایی با حقوق کودک در قوانین بین المللی
۳۵	 حقوق زیربنایی کودکان
۳۷	 حق برخورداری از حمایت
۳۸	 حق مشارکت و آزادی مدنی
۳۹	 حق تأمین
۴۰	 حق برخورداری از بهداشت
۴۱	 حق بهره مندی از اوقات فراغت
۴۲	 سایر اعلامیه های حقوق کودک
۴۶	 حقوق کودک در سایر اسناد بین المللی
۴۹	 حقوق کودک در کنفرانس های بین المللی
۵۶	 حقوق کودک در نهادهای بین المللی
۵۸	 پیشنهادات

مقدمه

دوران کودکی در رشد و شکل گیری شخصیت انسان ها تأثیر غیر قابل انکاری دارد. کودکان به علت شرایط سنی و ناتوانی در مراقبت از خود بسیار آسیب پذیر هستند ، بنابراین لازم است در پرتو تدوین قوانین و مقررات مناسبی از آنها حمایت همه جانبه به عمل آید .

حقوق کودک یکی از زمینه های مهم حقوقی است که برای حمایت از کودکان در سطح ملی و بین المللی ، از دیدگاه های متفاوت و در رشته های مختلف حقوق مورد بررسی واقع شده و شامل حقوق سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی است.

قرآن کریم در سوره های مختلف به ویژه آل عمران ، حقوق کودکان را بر شمرده . پیامبر اسلام (ص) مکرر به والدین و جامعه درباره مسئولیت آنها نسبت به کودکان یادآوری می کند و کودکان را امانت هایی در نزد آنان می داند. اسلام تأکید بر بی گناهی کودکان در هنگام تولد دارد .

در قانون اساسی ایران به حمایت از حقوق کودک اشاره شده است (اصل ۲۱) و در قوانین مدنی و جزائی ایران نیز مقررات حمایتی در این زمینه وجود دارد ، هر چند کاستی ها و نارسایی هایی نیز در این خصوص مشاهده می شود.

توجه به حقوق کودک در جهان و این اندیشه که کودکان بایستی از حقوق خاص متناسب با شرایط خود برخوردار شوند ، پدیده جدیدی نیست و به دوران بعد از جنگ جهانی اول باز می گردد. این طرز تفکر از آنجا ناشی شده است که طی سالیانتمادی ، کودکان قربانی سیاست های اقتصادی غلط ، خطاهای سیاسی و جنگ می شوند .

آشنایی با حقوق کودک در قوانین ملی و بین المللی ۹ ۱۱

در این نوشته قوانین ملی و بین المللی در خصوص حقوق کودک به طور خلاصه ارائه شده است . برای بررسی عمیق حقوق کودک در قوانین ملی و بین المللی لازم است به منابع حقوقی مربوط مراجعه شود .

لازم است از مساعدت های کمیسیون ملی یونسکو به ویژه جناب آقای دکتر محمد توکل و سرکار خانم دکتر زهرا بازرگان و مؤسسه روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران به ویژه جناب آقای دکتر خدایار ابیلی تقدیر و تشکر نمایم.